

PMT
pensioenfonds
Metaal & Techniek

PMT

Stembeleid
Januari 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Operationele punten	5
2.1	<i>Financiële resultaten/bestuursverslag en controleverklaring</i>	5
2.2	<i>Benoeming en honoraria van accountants</i>	5
2.3	<i>Benoeming interne wettelijke accountants</i>	5
2.4	<i>Toewijzing van inkomsten</i>	5
2.5	<i>Alternatief stock/scripdividend</i>	6
2.6	<i>Statutenwijziging</i>	6
2.7	<i>Wijziging boekjaar</i>	6
2.8	<i>Aanpassing quorumvereisten</i>	6
2.9	<i>Afhandeling overige punten</i>	6
3	Bestuur.....	7
3.1	<i>Verkiezing CEO</i>	7
3.2	<i>Verkiezing uitvoerende bestuurders Asia Pacific (Hongkong, Singapore, China, Maleisië, Thailand, Taiwan, Filipijnen en Indonesië)</i>	7
3.3	<i>Verkiezing bestuurders</i>	7
3.4	<i>Verkiezing vertegenwoordigers van werknemer-aandeelhouders bij Franse bedrijven</i>	8
3.5	<i>Diversiteit binnen besturen</i>	8
3.6	<i>Voorzitter remuneratiecommissie en aanhoudend ondermaatse beloningspraktijken</i>	8
3.7	<i>Over-boarding</i>	9
3.8	<i>Decharge van bestuurders</i>	12
3.9	<i>Vrijwarings- en aansprakelijkheidsbepalingen bestuurders, functionarissen en accountants</i> ...	12
3.10	<i>Bestuursstructuur</i>	12
4	Vermogensstructuur.....	13
4.1	<i>Verzoeken tot uitgifte van aandelen</i>	13
4.2	<i>Specifieke aandelenuitgiften</i>	13
4.3	<i>Verhoging maatschappelijk kapitaal</i>	13
4.4	<i>Vermogensstructuren</i>	13
4.5	<i>Preferente aandelen</i>	13
4.6	<i>Verzoeken tot uitgifte van schuldinstrumenten</i>	14
4.7	<i>Verpanding activa t.b.v. schulden</i>	14

4.8	<i>Verhoging bevoegdheid aangaan leningen</i>	14
4.9	<i>Programma inkoop eigen aandelen</i>	14
4.10	<i>Heruitgifte ingekochte eigen aandelen</i>	15
4.11	<i>Kapitalisatie reserves t.b.v. uitgifte bonusaandelen/verhoging nominale waarde</i>	15
4.12	<i>Drempel voor informatieverschaffing holdings</i>	15
4.13	<i>Aandelensplitsingen</i>	16
5	<i>Overige punten</i>	14
5.1	<i>Reorganisaties/saneringen</i>	14
5.2	<i>Fusies en overnames</i>	14
5.3	<i>Volmachtenstrijd</i>	14
5.4	<i>Afstand van verplichte overnamebiedingen</i>	15
5.5	<i>Heroprichtingsvoorstellen</i>	15
5.6	<i>Transacties met verbonden partijen</i>	15
5.7	<i>Anti-overnamemechanismen</i>	15
5.8	<i>Persoonlijke belangen bij voorgestelde agendapunten</i>	15
6	<i>Aandeelhoudersvoorstellen</i>	16

1 Inleiding

In dit document beschrijft PMT hoe zij binnen en buiten Nederland van haar stemrecht gebruikmaakt.

Het uitoefenen van stemrecht vormt een belangrijk onderdeel van een goed functionerend systeem van corporate governance. Namens haar klanten neemt PMT haar verantwoordelijkheid, door in binnen- en buitenland op aandeelhoudersvergaderingen te stemmen.

In overleg met PMT hebben haar klanten een toegespitst stembeleid vastgesteld, dat door PMT wordt uitgevoerd. Dit stembeleid komt voort uit de leidende principes van het verantwoorde beleggingsbeleid van de pensioenfondsen, en wordt minstens eenmaal per jaar beoordeeld en goedgekeurd.

PMT onderschrijft internationaal erkende en/of aanvaarde uitgangspunten van goede corporate governance en de juiste checks & balances. De benadering van PMT ten aanzien van corporate governance is mede gebaseerd op de Nederlandse Corporate Governance Code en de aanbevelingen van Eumedion. Om zeker te stellen dat de opvattingen van haar in het VK gevestigde klanten volledig in haar stembeleid tot uiting komen, houdt PMT tevens rekening met de richtlijnen van de Britse National Association of Pension Funds (NAPF). Verder erkent PMT het belang van diversiteit binnen besturen, inclusief wat betreft gender, als belangrijke prioriteit in relatie tot corporate governance. PMT verwacht van bedrijven dat zij toelichten welke stappen ze zetten om meer diversiteit (inclusief genderdiversiteit) in hun bestuurskamer te brengen. Daarbij dienen ze onder meer een beschrijving te geven van het bestuursbeleid aangaande diversiteit (inclusief professionele, internationale en genderdiversiteit), eventuele meetbare doelstellingen die het bestuur ten aanzien van de implementatie van het beleid heeft gesteld, en de geboekte vooruitgang ten aanzien van de realisatie van de doelstellingen.

Voor het uitoefenen van haar stemrecht maakt PMT gebruik van de diensten van Institutional Shareholder Services (ISS). Op basis van het toegespitste stembeleid geeft ISS stemadvies voor ieder op de agenda van een algemene vergadering geplaatst punt waarover gestemd kan worden. Kwesties waarvoor onze beleidsrichtlijnen een afzonderlijke benadering (per geval) vermelden, worden in lijn met de ISS-aanbevelingen in ons toegespitste beleid geïmplementeerd. N.B.: PMT kan ervoor kiezen om dit stemadvies te negeren en afwijkend te stemmen. In samenwerking met Eumedion woont PMT diverse algemene vergaderingen per jaar bij, waarop zij haar stem uitbrengt. In alle overige gevallen worden de stemmen elektronisch ingediend; op de website van PMT en die van de klant(en) staat een tool die alle door PMT uitgebrachte stemmen bijhoudt.

2 Operationele punten

2.1 Financiële resultaten/bestuursverslag en controleverklaring

Stem VOOR goedkeuring van de jaarrekening, het bestuursverslag en de controleverklaring, tenzij:

- er twijfels zijn over de gepresenteerde jaarrekening en/of de verrichte controlewerkzaamheden; en/of
- het bedrijf niet reageert op vragen van aandeelhouders over specifieke punten die openbaar gemaakt zouden moeten worden.

2.2 Benoeming en honoraria van accountants

Stem VOOR herverkiezing van accountants, en VOOR voorstellen tot herverkiezing van de accountants en machtiging van het bestuur om de honoraria vast te stellen, tenzij:

- er ernstige twijfels zijn over de effectiviteit van de accountants;
- er zonder nadere toelichting van accountant wordt gewisseld;
- de niet-auditkosten hoger zijn dan de jaarlijkse auditkosten;
- de accountants al meer dan 10 jaar de controle uitvoeren, tenzij het bedrijf de controle aanbesteedt dan wel meerdere accountantskantoren heeft gecontracteerd die gezamenlijk een accountantsverslag publiceren. Dit criterium zal, op basis van de door ISS verzamelde en verschaft informatie, bij wijze van inspanningsverplichting worden toegepast; en/of
- de lead audit partner(s) met een belangrijke controlecontroverse in verband wordt/worden gebracht.

Verwijs echter door, indien er in het verslag specifieke redenen worden gegeven voor het hoge niveau van de niet-auditkosten (bijv. een IPO of fusie).

N.B.: Indien de goedkeuring van het honorarium voor de controle en de ratificatie van de accountants in twee besluiten is opgedeeld, worden punten die over het honorarium gaan op dat agendapunt betrokken.

Verwijs door, indien er redenen zijn om te twifelen aan de integriteit/betrouwbaarheid van de betreffende accountants, bijv. als gevolg van eerdere schandalen.

Stem TEGEN de benoeming van externe accountants, indien zij eerder een bestuursfunctie hebben vervuld bij het bedrijf of anderszins geacht kunnen worden aan het bedrijf verbonden te zijn.

2.3 Benoeming interne wettelijke accountants

Stem VOOR benoeming c.q. herverkiezing van wettelijke accountants, tenzij:

- er ernstige twijfels zijn over de gepresenteerde wettelijk vereiste verslagen of de verrichte controlewerkzaamheden;
- er vragen zijn over een van de te benoemen wettelijke accountants; en/of
- de accountants eerder een bestuursfunctie hebben vervuld bij het bedrijf of anderszins geacht kunnen worden aan het bedrijf verbonden te zijn.

2.4 Toewijzing van inkomsten

Stem VOOR goedkeuring van de toewijzing van inkomsten, tenzij:

- De dividenduitkering over de twee voorgaande jaren zonder adequate toelichting onder de 30 procent lag; en/of
- de uitkeringen, gezien de financiële situatie van het bedrijf, excessief zijn.

2.5 Alternatief stock/scripdividend

Stem VOOR de meeste stock/scripdividendvoorstellen.

Stem TEGEN voorstellen die geen contante optie toestaan, tenzij het management aantoont dat de contante optie schadelijk is voor de aandeelhouderwaarde.

2.6 Statutenwijziging

Stem PER GEVAL over statutenwijzigingen.

Stem TEGEN statutenwijzigingen indien de voorgestelde wijzigingen afbreuk doen aan de rechten van aandeelhouders, tenzij het bedrijf hiertoe wettelijk verplicht is.

2.7 Wijziging boekjaar

Stem VOOR besluiten tot wijziging van het boekjaar van een bedrijf, tenzij de motivering voor de wijziging bestaat uit het uitstellen van de AVA.

2.8 Aanpassing quorumvereisten

Stem PER GEVAL over voorstellen tot aanpassing van quorumvereisten voor aandeelhoudersvergaderingen.

2.9 Afhandeling overige punten

Stem TEGEN overige punten, als deze gepresenteerd worden als punten waarover gestemd kan worden.

3 Bestuur

Voor verkiezingen van bestuurders bij emittenten in het VK, Ierland en Britse belastingparadijzen¹ dienen de volgende richtlijnen in samenhang te worden gelezen met de NAPF-richtlijnen voor de verkiezing van bestuurders. Daarnaast is PMT voorstander van diversiteit binnen besturen: PMT is van mening dat het bestuur diversiteit van achtergronden, ervaringen en opvattingen dient te bevorderen.

N.B.: PMT zal haar definitie van "niet-onafhankelijke bestuurder" baseren op de ISS/Taft-Hartley-voorschriften.

3.1 Verkiezing CEO

Een te (her)kiezen CEO zal niet worden bestreden wegens gebrek aan onafhankelijkheid in het bestuur. Hij/zij zal uitsluitend worden bestreden wegens zijn/haar lidmaatschap van een commissie en zijn/haar functie als voorzitter én CEO. Er kunnen uitzonderingen voor bijzondere gevallen worden toegestaan.

3.2 Verkiezing uitvoerende bestuurders Asia Pacific (Hongkong, Singapore, China, Maleisië, Thailand, Taiwan, Filipijnen en Indonesië)

Een te (her)kiezen andere bestuurder dan de CEO zal niet worden bestreden wegens gebrek aan onafhankelijkheid in het bestuur en/of wegens de afwezigheid van een formeel opgerichte commissie. Hij/zij zal uitsluitend worden bestreden wegens zijn/haar lidmaatschap van een commissie. Er kunnen uitzonderingen voor bijzondere gevallen worden toegestaan.

3.3 Verkiezing bestuurders

Stem bij bestuurdersverkiezingen VOOR managementkandidaten, tenzij:

- er niet tijdig adequate informatie, waaronder in ieder geval de namen van de kandidaten, is verschaft;
- er duidelijke zorgen zijn over de eerdere prestaties van het bedrijf of het bestuur, waaronder:
 - discutabele financiën of aanpassingen; en/of
 - discutabele transacties met belangenverstrengelingen;
- het bestuur de minimum corporate governance-standaarden niet naleeft;
- het bestuur en/of de kerncommissies onvoldoende onafhankelijk is/zijn;
- er bewijs is van misbruik van de belangen van minderheidsaandeelhouders;
- het bestuur maatregelen neemt die niet in het belang van de aandeelhouders zijn (excessieve beloning van bestuurders, aannemen van anti-overname-instrumenten, niet reageren op zorgen/wensen van aandeelhouders dan wel blijf geven van een "gebrek aan zorgplicht"); en/of
- het bestuur ongevoelig is geweest voor arbeidersbelangen, mensenrechten en/of gedragscodes van leveranciers, dan wel zich heeft beziggehouden met andere bedrijfsactiviteiten die de wereldwijde reputatie van het bedrijf beïnvloeden.

Een of meer van de volgende zorgen kunnen leiden tot TEGENstemmen of stemONTHOUDING ten aanzien van individuele kandidaten, leden van kerncommissies of het voltallige bestuur:

- geen grotendeels onafhankelijk bestuur (welk criterium op alle ontwikkelde markten, met name de VS, zal worden toegepast)
 - N.B.: Werknemersvertegenwoordigers worden niet meegeteld bij de berekening met betrekking tot de onafhankelijkheid van bestuur en commissies.
- minder dan 75 procent aanwezigheid van bestuurskandidaten op bestuursvergaderingen zonder geldige reden of nadere toelichting

¹ Jersey, Guernsey en het eiland Man

- geen volledige onafhankelijkheid in kerncommissies (d.w.z. audit-, remuneratie- en benoemingscommissie)
- het niet instellen van kerncommissies (d.w.z. audit-, remuneratie- en benoemingscommissie), inclusief in die gevallen waarin het bestuur als kerncommissie fungeert en er onvoldoende informatie beschikbaar is om te bepalen of er kerncommissies bestaan, wie de commissieleden zijn en of deze onafhankelijk zijn
- de aanwezigheid van een niet-onafhankelijke bestuursvoorzitter of een gecombineerd voorzitter- en CEO-schap
- de namen van de kandidaten zijn niet beschikbaar of niet tijdig verstrekt (op markten waar dergelijke informatie standaard beschikbaar is)
- langer dan 12 jaar in functie
- flagrante acties, zoals:
 - materiële niet-nakoming van governance-, stewardship- of fiduciaire verantwoordelijkheden van het bedrijf
 - het – waar van toepassing – niet vervangen van het management en/of
 - lidmaatschap van bestuurder(s) van andere raden van bestuur, hetgeen tot aanmerkelijke twijfels leidt omtrent zijn/haar geschiktheid om op effectieve wijze toezicht te houden op het management en de belangen van de aandeelhouders bij een bedrijf te dienen

Als er sprake is van gebundelde verkiezing van bestuurders, stem dan TEGEN de gehele lijst indien een van de hierboven genoemde zorgen voor een bepaalde kandidaat geldt.

3.4 Verkiezing vertegenwoordigers van werknemer-aandeelhouders bij Franse bedrijven

PMT zal hierbij de volgende benadering toepassen:

- Indien er slechts één vertegenwoordiger van werknemer-aandeelhouders gekozen kan worden, wordt de verkiezing als een "normale" verkiezing behandeld (d.w.z. op grond van de PMT-richtlijnen voor bestuurdersverkiezingen).
- Indien meerdere vertegenwoordigers van werknemer-aandeelhouders zich voor dezelfde functie beschikbaar hebben gesteld en de aandeelhouders er één moeten kiezen, dan zal PMT de ISS-benadering volgen, mits het bestuur na de verkiezing van de vertegenwoordiger nog steeds aan het onafhankelijkheidsvereiste van PMT voldoet; anders leidt dit tot een stem TEGEN alle kandidaten.

3.5 Diversiteit binnen het bestuur

PMT zal tegen verkiezing van de voorzitter van de benoemingscommissie (uitgezonderd nieuwe kandidaten) stemmen, indien er geen vrouwen zitting hebben in het bestuur en tegelijkertijd geen van de voorgedragen nieuwe kandidaten vrouw is. Deze richtlijn zal ook worden toegepast in die gevallen waarin de bestuurdersverkiezing tot één besluit is samengevoegd (en de voorzitter van de benoemingscommissie één van de kandidaten is).

3.6 Voorzitter remuneratiecommissie en aanhoudend ondermaatse beloningspraktijken

In 2019 zal PMT tegen verkiezing van de voorzitter van de remuneratiecommissie (uitgezonderd nieuwe kandidaten) stemmen, indien het besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) 2019 volgens de PMT-richtlijnen een tegenstem rechtvaardigt en tegelijkertijd het recentst aangenomen besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) volgens de PMT-richtlijnen eveneens een tegenstem rechtvaardigde.

Deze richtlijn zal tevens worden toegepast in het geval van één gecombineerd besluit, indien de voorzitter van de remuneratiecommissie een van de voorgedragen kandidaten is. In landen (zoals Zwitserland) waar dezelfde bestuurder tweemaal tijdens dezelfde vergadering ter stemming aan de aandeelhouders wordt voorgedragen – eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder en eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van lid van de remuneratiecommissie – zal PMT TEGEN de voorzitter van de remuneratiecommissie stemmen, doch uitsluitend in zijn/haar hoedanigheid van voorzitter van de remuneratiecommissie en niet in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder.

Het beloningsbeleid van PMT is in bijlage 1 opgenomen.

3.7 Over-boarding

Op markten waar het lokale recht en/of Best Practice Governance Codes een regeling kennen ten aanzien van een overmaat aan functies (*over-boarding*), informatieverstopping voldoende is en individuele bestuurdersverkiezingen zijn toegestaan, is een stem TEGEN bestuurders die lid zijn van een excessief aantal andere besturen gerechtvaardigd. Dit kan immers de uitvoering van hun primaire taken in gevaar brengen.

De volgende richtlijnen zullen dan ook worden toegepast.

Op markten waar het aantal bestuursbenoemingen standaard beschikbaar is, wordt een "excessief aantal besturen" als volgt gedefinieerd.

- voor niet-uitvoerende bestuurders van het betreffende bedrijf: meer dan vijf commissariaten in totaal
- voor uitvoerende bestuurders van het betreffende bedrijf: meer dan twee commissariaten in totaal
- voor bestuursvoorzitters van het betreffende bedrijf: meer dan drie commissariaten in totaal

N.B.: Indien ISS een stringenter drempel inzake *over-boarding* hanteert, zal PMT de ISS-benadering volgen.

Marktpraktijk: Japan – in lijn met Taft-Hartley

Uitvoerende bestuurder

- Werknemer of bestuurder van het bedrijf
- Iedere bestuurder die als niet-uitvoerende bestuurder wordt aangemerkt, maar die salaris, premies, bonussen en/of andere voordelen ontvangt die in lijn zijn met de hoogst betaalde bestuurders van het bedrijf

Niet-onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder

- Iedere bestuurder waarvan door het bestuur is verklaard dat hij/zij een niet-onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder is
- Iedere bestuurder die specifiek als vertegenwoordiger van een belangrijke aandeelhouder van het bedrijf is aangewezen
- Iedere bestuurder die tevens werknemer of bestuurder van een belangrijke aandeelhouder van het bedrijf is
- Iedere bestuurder die door een tegenstemmende belangrijke aandeelhouder is voorgedragen, tenzij een duidelijk materieel^[5] verband met de tegenstemmer, thans of in het verleden, ontbreekt
- (Directe of indirecte) houder van de economische eigendom van minimaal 10% van de aandelen van het bedrijf, hetzij economisch, hetzij qua stemrecht (dit mag bij elkaar worden opgeteld, indien de stemgerechtigdheid over meer dan één lid van een afgebakende groep is verdeeld, bijv. over familieleden die individueel voor minder dan 10% maar gezamenlijk voor meer dan 10% over de economische eigendom beschikken), tenzij de *best market practice* een lager eigendomspercentage en/of een lagere drempel voor informatieverschaffing voorschrijft (en in andere bijzondere marktspecifieke omstandigheden)
- Overheidsvertegenwoordiger
- Verleent momenteel (dan wel een familielid^[1] verleent momenteel) professionele diensten^[2] ter waarde van meer dan \$ 10.000,- per jaar aan het bedrijf, aan een daaraan gelieerde partij, of aan een individuele functionaris van het bedrijf of van één van de daaraan gelieerde partijen
- Vertegenwoordigt een klant, leverancier, schuldeiser, bankier of andere entiteit waarmee het bedrijf een transactionele/commerciële relatie onderhoudt (tenzij het bedrijf informatie verschaft om een materialiteitstoets te kunnen uitvoeren^[3])
- Iedere bestuurder die tegenstrijdige of wederzijdse bestuurdersfuncties vervult ten opzichte van uitvoerende bestuurders of de voorzitter van het bedrijf
- Familielid^[1] van een huidige werknemer van het bedrijf of de daaraan gelieerde partijen
- Familielid^[1] van een voormalige bestuurder van het bedrijf of de daaraan gelieerde partijen
- Een nieuw aangestelde persoon die anderszins dan op basis van een formele procedure via de algemene vergadering is gekozen (zoals een contractuele benoeming door een grote aandeelhouder)
- Oprichter/medeoprichter/lid van de oprichtende familie, maar momenteel geen werknemer
- Voormalig bestuurder (afkoelingsperiode van vijf jaar)
- Het aantal dienstjaren is over het algemeen geen bepalende factor, tenzij het de aanbevolen *best practice* in een bepaalde markt en/of in uitzonderlijke omstandigheden is, in welk geval deze factor in overweging kan worden genomen^[4]
- Een aanvullend(e) relatie of principe waardoor, op grond van de lokale *best practice*-voorschriften voor bedrijven, de onafhankelijkheid in gevaar zou worden gebracht

Onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder

- Geen (direct of indirect) materieel^[5] verband met het bedrijf (behalve zijn/haar commissariaat) of met de tegenstemmende belangrijke aandeelhouder

Werknemersvertegenwoordiger

- Vertegenwoordigt werknemers of werknemer-aandeelhouders van het bedrijf (wordt als "werknemersvertegenwoordiger" geassocieerd, maar als niet-onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder beschouwd)

Voetnoten:

[1] "Familielid" sluit aan op de definitie van "directe familieleden", te weten de echtgeno(o)t(e), ouders, kinderen, stiefouders, stiefkinderen, broers en zussen, schoonfamilie en alle anderen (behalve huurders of werknemers) die deel uitmaken van het huishouden van iedere bestuurder, voorgedragen bestuurder, leidinggevende functionaris of belangrijke aandeelhouder van het bedrijf.

[2] Professionele diensten kunnen als adviesdiensten worden gekarakteriseerd, en omvatten in het algemeen het volgende: diensten op het gebied van investment banking/financieel advies; commercieel bankieren (verder strekkend dan depositodiensten); beleggingsdiensten; verzekeringsdiensten; accountancy-/controlediensten; consultancy; marketingdiensten; en juridische diensten. Gevallen van deelname door een bank niet zijnde een lead bank aan een banksyndicaat dienen als transacties te worden beschouwd (en zijn dientengevolge aan de bijbehorende materialiteitstoets onderworpen), en niet zozeer als een professionele relatie.

[3] Indien het bedrijf jaarlijkse betalingen van meer dan \$ 200.000,-- of, indien hoger, 5 procent van de bruto inkomsten van de ontvanger verricht of ontvangt (waarbij de "ontvanger" de partij is die de financiële opbrengst van de transactie ontvangt). Voor Centraal- en Oost-Europese landen: een zakelijke relatie kan materieel zijn, indien de waarde van de transactie (van alle uitstaande transacties) aangegaan tussen het bedrijf en het bedrijf of de organisatie waaraan de bestuurder verbonden is, gelijk is aan hetzij 1 procent van de omzet van het bedrijf, of 1 procent van de omzet van het bedrijf of de organisatie waaraan de bestuurder verbonden is; OF: een zakelijke relatie kan materieel zijn, indien de waarde van de transactie (van alle uitstaande financieringsactiviteiten) aangegaan tussen het bedrijf en het bedrijf of de organisatie waaraan de bestuurder verbonden is, meer dan 10 procent van het eigen vermogen van het bedrijf bedraagt, dan wel de waarde van de transactie (van alle uitstaande financieringsactiviteiten) meer dan 5 procent van het totale vermogen van het bedrijf bedraagt.

[4] In continentaal Europa worden bijvoorbeeld bestuurders die al langer dan 12 jaar in functie zijn, als niet-onafhankelijk beschouwd. In het Verenigd Koninkrijk en Ierland worden bestuurders die al meer dan negen jaar in functie zijn, als niet-onafhankelijk beschouwd, tenzij het betreffende bedrijf een afdoende en duidelijke onderbouwing verschaft dat de bestuurder ondanks zijn/haar lange staat van dienst onafhankelijk is.

[5] Ten behoeve van de classificatie van de onafhankelijkheid van bestuurders van PMT wordt "materieel" gedefinieerd als een mate van een relatie, financieel, persoonlijk of anderszins, waarvan men in redelijkheid zou kunnen concluderen dat die iemands objectiviteit in de bestuurskamer zou kunnen beïnvloeden op een wijze die een significante impact zou kunnen hebben op iemands vermogen om namens de aandeelhouders aan de vereiste fiduciaire normen te voldoen.

3.8 Decharge van bestuurders

Stem PER GEVAL over voorstellen tot verlening van decharge aan het bestuur en het management, daarbij het volgende in acht nemend.

- serieuze vragen over maatregelen van het bestuur of management voor het betreffende jaar
- juridische actie door andere aandeelhouders tegen het bestuur
- boetes voor illegaal gedrag, zoals het maken van prijsafspraken
- omissies in naleving en/of toezicht, bijv. boekhoudkundige aanpassingen
- flagrante governancepraktijken

Stem TEGEN voorstellen om de goedkeuring van verlening van decharge aan bestuur en management af te voeren van de agenda.

3.9 Vrijwarings- en aansprakelijkheidsbepalingen bestuurders, functionarissen en accountants

Stem PER GEVAL over voorstellen tot vrijwarings- en aansprakelijkheidsbescherming voor bestuurders en functionarissen, daarbij rekening houdend met het volgende.

- de mate van bescherming
- of ten aanzien van de bestuurder/werknemer is geoordeeld dat deze te goeder trouw heeft gehandeld, alsmede op een manier waarvan hij/zij redelijkerwijs meende dat zulks in het belang van het bedrijf was

Stem TEGEN voorstellen tot vrijwaring van accountants.

3.10 Bestuursstructuur

Stem VOOR voorstellen tot vaststelling van de omvang van het bestuur.

Stem TEGEN invoering van *classified boards* (waarbij de bestuurstermijn van de verschillende leden varieert) en een verplichte leeftijd van aftreden voor bestuurders.

Stem TEGEN voorstellen tot wijziging van de omvang of structuur van het bestuur in het kader van een strijd om de zeggenschap over het bedrijf of het bestuur.

4 Vermogensstructuur

4.1 Verzoeken tot uitgifte van aandelen

Stem VOOR verzoeken tot uitgifte van aandelen met voorkeursrechten tot maximaal 50 procent cumulatieve verwatering van het thans geplaatste kapitaal, tenzij de *best market practice* lagere drempels aangeeft.

In het VK zal PMT per geval stemmen over verzoeken tot uitgifte van aandelen met voorkeursrechten van meer dan 50 procent.

Stem VOOR verzoeken tot uitgifte van aandelen zonder voorkeursrechten tot maximaal 20 procent cumulatieve verwatering van het thans geplaatste kapitaal, tenzij de *best market practice* lagere drempels aangeeft.

Stem in het algemeen TEGEN machtigingen voor aandelenuitgifte indien de looptijd daarvan meer dan 18 maanden bedraagt.

Uitzondering: Frankrijk, waar machtigingen van (maximaal) 26 maanden toegestaan zijn.

Onderhandse plaatsingen in Frankrijk (M0323): AFG-benadering

AFG (de Franse vermogensbeheerdersvereniging) is "in het algemeen geen voorstander van machtigingen tot verhoging van het kapitaal door middel van onderhandse plaatsingen, behalve in specifieke, door de emittent goed onderbouwde situaties".

4.2 Specifieke aandelenuitgiften

Stem PER GEVAL over alle verzoeken tot uitgifte van aandelen, met of zonder voorkeursrechten.

4.3 Verhoging maatschappelijk kapitaal

Stem VOOR niet-specifieke voorstellen tot verhoging van het maatschappelijk kapitaal met maximaal 50 procent van de huidige machtiging, tenzij het bedrijf door de verhoging minder dan 30 procent zou overhouden van zijn nieuwe machtiging na aanpassing voor alle voorgestelde aandelenuitgiften.

Stem TEGEN specifieke voorstellen tot verhoging van het maatschappelijk kapitaal waarbij het specifieke doel van de verhoging (zoals een op aandelen gebaseerde overname of fusie) niet aan de PMT-richtlijnen voor het voorgenomen doel voldoet.

Stem TEGEN voorstellen tot aanneming van onbeperkte kapitaalsmachtigingen.

4.4 Vermogensstructuren

Stem VOOR managementbesluiten tot aanhouding van of conversie naar een vermogensstructuur op basis van één aandeel, één stem.

Stem TEGEN verzoeken tot vorming of voortzetting van dualistische vermogensstructuren, of tot vorming van nieuwe of aanvullende superstemgerechtigde aandelen.

4.5 Preferente aandelen

Stem VOOR vorming van een nieuwe soort preferente aandelen of uitgifte van preferente aandelen tot maximaal 50 procent van het geplaatste kapitaal, tenzij de voorwaarden van de preferente aandelen de rechten van de bestaande aandeelhouders nadelig zouden kunnen beïnvloeden.

Stem VOOR vorming/uitgifte van converteerbare preferente aandelen, indien het maximum aantal gewone aandelen dat bij conversie zou kunnen worden uitgegeven, aan de PMT-richtlijnen voor verzoeken tot de uitgifte van aandelen voldoet.

Stem TEGEN vorming van een nieuwe soort preferente aandelen waaraan superieure stemgerechtigdheid ten opzichte van de gewone aandelen verbonden zou zijn.

Stem TEGEN vorming van preferente aandelen waarbij het bestuur carte blanche krijgt (*blank check preferred stock*), tenzij de machtiging niet voor anti-overnamedoeleinden kan worden gebruikt.

Stem PER GEVAL over voorstellen tot verhoging van preferente machtigingen waarbij het bestuur carte blanche krijgt (*blank check preferred authorizations*).

4.6 Verzoeken tot uitgifte van schuldinstrumenten

Stem VOOR verzoeken tot uitgifte van converteerbare schuldinstrumenten met voorkeursrechten tot maximaal 50 procent cumulatieve verwatering van het thans geplaatste kapitaal, tenzij de *best market practice* lagere drempels aangeeft.

Stem VOOR verzoeken tot uitgifte van converteerbare schuldinstrumenten zonder voorkeursrechten tot maximaal 20 procent cumulatieve verwatering van het thans geplaatste kapitaal, tenzij de *best market practice* lagere drempels aangeeft.

Stem in het algemeen TEGEN machtigingen voor de uitgifte van schuldinstrumenten, indien de looptijd daarvan meer dan 18 maanden bedraagt.

Stem PER GEVAL over verzoeken tot uitgifte van niet-converteerbare schuldinstrumenten, met of zonder voorkeursrechten.

4.7 Verpanding activa t.b.v. schulden

Stem PER GEVAL over voorstellen tot goedkeuring van de verpanding van activa ten behoeve van schulden.

4.8 Verhoging bevoegdheid aangaan leningen

Stem PER GEVAL over voorstellen tot goedkeuring van verhoging van de bevoegdheid tot het aangaan van leningen door een bedrijf.

4.9 Programma inkoop eigen aandelen

PMT zal in het algemeen machtigingen voor de terugkoop van eigen aandelen van de markt (programma's voor de inkoop van eigen aandelen) steunen, indien de voorwaarden daarvan aan de volgende criteria voldoen:

- een inkooplimiet van 10 procent van het totale aantal ten tijde van het AVA-voorstel uitgegeven aandelen

- een aanhoudlimiet van 10 procent van het totale geplaatste kapitaal aan eigen aandelen (*on the shelf*) van een bedrijf
- looptijd van maximaal 18 maanden
- de inkoopprijs mag niet hoger liggen dan 110 procent van de koers van het aandeel, waarbij "koers" wordt gedefinieerd als het gemiddelde van de hoogste koers op elk van de vijf handelsdagen voorafgaand aan de verkrijgingsdatum. Indien het bestuur om machtiging voor een hogere inkoopprijs verzoekt, dient daarvoor een duidelijke onderbouwing te worden gegeven.

Machtigingen tot inkoop van eigen aandelen boven de inkooplimiet van 10 procent zullen van geval tot geval worden beoordeeld. Onder bijzondere omstandigheden kan PMT dergelijke machtigingen steunen, welke bijzondere omstandigheden door het bedrijf moeten worden toegelicht, mits het voorstel per saldo bijdraagt aan waardecreatie van de onderneming op de langere termijn. In dergelijke gevallen moet de machtiging aan de volgende criteria voldoen:

- een aanhoudlimiet van 10 procent van de uitgegeven eigen aandelen (*on the shelf*) van een bedrijf

Op markten waar het gebruikelijk is om geen inkooplimiet op te geven, zal ISS het voorstel op basis van de historische praktijk van het betreffende bedrijf beoordelen. PMT verwacht echter dat bedrijven dergelijke limieten bekendmaken, en kan in de toekomst tegen bedrijven stemmen die dat nalaten. In dergelijke gevallen moet de machtiging aan de volgende criteria voldoen:

- een aanhoudlimiet van 10 procent van de uitgegeven eigen aandelen (*on the shelf*) van een bedrijf
- looptijd van maximaal 18 maanden

Daarnaast zal PMT tegen elk voorstel stemmen waarbij:

- de inkoop kan worden gebruikt ter verdediging tegen overnames; en/of
- er duidelijk bewijs van misbruik bestaat.

Er is geen garantie tegen selectieve *buy-backs*.

4.10 Heruitgifte ingekochte eigen aandelen

Stem VOOR verzoeken tot heruitgifte van ingekochte eigen aandelen, tenzij er duidelijk bewijs van misbruik van deze machtiging in het verleden bestaat.

4.11 Kapitalisatie reserves t.b.v. uitgifte bonusaandelen/verhoging nominale waarde

Stem VOOR verzoeken tot kapitalisatie van reserves ten behoeve van de uitgifte van bonusaandelen of tot verhoging van de nominale waarde.

4.12 Drempel voor informatieverstopping holdings

Beoordeel de drempels voor informatieverstopping van geval tot geval.

4.13 Aandelensplitsingen

Stem VOOR splitsing van uitstaande aandelen.

5 Overige punten

5.1 Reorganisaties/saneringen

Stem PER GEVAL over reorganisaties en saneringen.

5.2 Fusies en overnames

Stem PER GEVAL over fusies en overnames, daarbij rekening houdend met het volgende.

Bij iedere M&A-analyse beoordeelt PMT de openbare informatie per de datum van het verslag, alsmede de voor- en nadelen van de voorgenomen transactie, waarbij diverse en elkaar soms tegenwicht biedende factoren worden afgewogen, inclusief:

de "leidende principes" van PMT:

- Waardering – Is de door de beoogde aandeelhouders te ontvangen (of de door de verkrijger te betalen) waarde redelijk? Waar de billijkheidsopvatting eventueel een uitgangspunt biedt voor de beoordeling van de redelijkheid van de waardering, legt PMT de nadruk op de aanbiedingspremie, de reactie in de markt en de strategische onderbouwing.
- Reactie in de markt – Hoe heeft de markt op de voorgenomen transactie gereageerd? Een negatieve reactie zal ertoe leiden dat PMT een transactie extra grondig onderzoekt.
- Strategische onderbouwing – Is de transactie vanuit strategisch oogpunt logisch? Waar wordt de waarde uit gehaald? Draagt de transactie bij aan de waardecreatie van de onderneming op de langere termijn, rekening houdend met de belangen van de stakeholders?
- Synergieën tussen baten en lasten moeten niet al te agressief of optimistisch zijn, maar redelijkerwijs haalbaar. Het management dient tevens over een gunstige *track record* van geslaagde integraties van overnames in het verleden te beschikken.
- Belangenverstrengeling – Profiteren insiders in onevenredige en ongepaste mate van de transactie, vergeleken met andere aandeelhouders? PMT zal afwegen of bepaalde bijzondere belangen de bedoelde bestuurders/functionarissen wellicht hebben beïnvloed in hun keuze om de fusie te ondersteunen of aan te bevelen.
- Governance – Zal het gefuseerde bedrijf een beter of slechter governanceprofiel hebben dan de huidige governanceprofielen van de respectieve partijen bij de transactie? Indien het governanceprofiel zal verslechteren, dan moet het bedrijf bewijzen dat andere punten (zoals waardering) zwaarder wegen dan een eventuele verslechtering van de governance.

Stem TEGEN, indien de betreffende bedrijven op verzoek niet voldoende informatie verschaffen om een weloverwogen stembeslissing te kunnen nemen.

Stem VOOR schuldsanering, indien het bedrijf naar verwachting zijn faillissement zal aanvragen mocht de transactie niet worden goedgekeurd.

5.3 Volmachtenstrijd

Stem PER GEVAL over een volmachtenstrijd.

5.4 Afstand van verplichte overnamebiedingen

Stem PER GEVAL over voorstellen om afstand te doen van verplichte vereisten ten aanzien van overnamebiedingen.

5.5 Heroprichtingsvoorstellen

Stem PER GEVAL over heroprichtingsvoorstellen.

5.6 Transacties met verbonden partijen

Stem PER GEVAL over besluiten ter verkrijging van goedkeuring van de aandeelhouders voor transacties met verbonden partijen, daarbij onder andere de volgende factoren in acht nemend:

- partijen aan beide zijden van de transactie
- de aard van het over te dragen vermogensbestanddeel/de te verlenen dienst; de prijsstelling van de transactie (en de eventueel daarbij behorende professionele waardering)
- de mening van onafhankelijke bestuurders (indien verstrekt)
- de mening van een onafhankelijk financieel adviseur (indien benoemd)
- of entiteiten die partij bij de transactie zijn (inclusief adviseurs) bij een belangenverstremming betrokken zijn
- de vermelde onderbouwing van de transactie, inclusief overleg inzake de timing

Indien er sprake is van een transactie die problematisch geacht wordt en die niet ter stemming aan de aandeelhouders is voorgelegd, kan de verkiezing van de bestuurder die bij de transactie met een verbonden partij betrokken is, of van het voltallige bestuur, worden tegengegaan.

Stem TEGEN transacties met verbonden partijen, als er over een bepaalde regeling geen nadere informatie beschikbaar is.

5.7 Anti-overnamemechanismen

Stem TEGEN alle anti-overnamevoorstellen, tenzij deze zodanig zijn vormgegeven dat zij de uiteindelijke beslissing over een voorstel of aanbod aan de aandeelhouders overlaten, daarbij rekening houdend met de anti-overnamemechanismen die worden gehanteerd door de peer group van het bedrijf.

Dergelijke anti-overnamemechanismen kunnen onder andere betreffen: wijziging van statutaire bepalingen zonder de instemming van de aandeelhouders; *poison pills*; beperking van de mogelijkheid van de aandeelhouders om op basis van schriftelijke instemming te besluiten; beperking van de mogelijkheid van de aandeelhouders om buitengewone vergaderingen bijeen te roepen; supermeerderheidsstemvereisten.

5.8 Persoonlijke belangen bij voorgestelde agendapunten

PMT zal tegen besluiten stemmen die op een persoonlijk belang wijzen.

6 Aandeelhoudersvoorstellen

Stem over aandeelhoudersvoorstellen in lijn met het SRI-beleid.

N.B.: Vermeld de reden, zowel bij het stemmen TEGEN als in lijn met het management.

Stem TEGEN voorstellen die de bedrijfsactiviteiten of mogelijkheden van het bedrijf beperken, of die tot aanzienlijke kosten leiden zonder dat daar enig (of slechts een klein) voordeel tegenover staat, tenzij het bedrijf geconfronteerd wordt met het risico van niet-naleving van internationale verdragen en/of gevestigde markt- en/of sectorstandaarden.

PMT verlangt van de indiener van een verzoek tot het bijeenroepen van buitengewone vergaderingen dat deze een eigendomsdrempel van 5 procent haalt.

7 Bijlage 1: Beloningsbeleid

Inleiding

Beloning vormt een belangrijk onderdeel van corporate governance, omdat de manier waarop deze wordt vormgegeven de prestaties van een onderneming op de langere termijn beïnvloedt. Beloning zegt ook iets over de waarden van een onderneming, waarbij (vermeend) misbruik een risico voor de reputatie van die onderneming vormt. Bedrijven moeten hooggekwalificeerde mensen kunnen aantrekken en behouden, en hun bestuurders kunnen motiveren. Om onnodige risico's te voorkomen, dienen beloningspakketten echter de juiste hoogte en de juiste samenstelling te hebben.

Een belangrijk gedeelte van de beloning van de bestuurders dient zodanig te worden vormgegeven dat deze aan de bedrijfs- én de individuele prestaties is gekoppeld.

Er dient een formele, transparante procedure te zijn voor het ontwikkelen van beleid met betrekking tot de bestuurdersbeloning en voor het vaststellen van de beloningspakketten van individuele bestuurders. Een bestuurder mag niet bij de besluitvorming omtrent zijn/haar eigen beloning betrokken zijn.

Beleid

Stem PER GEVAL over beloning, rekening houdend met de lokale markt- en informatievervalspraktijk. De bezoldiging te worden beoordeeld op basis van onze algemene uitgangspunten met betrekking tot de bestuurdersbeloning. Deze uitgangspunten, die hieronder zijn uitgewerkt, worden geschraagd door aanbevolen richtlijnen van de Europese Commissie en de ICGN-richtlijnen.

1. Laat de bezoldiging op de juiste wijze aansluiten op de prestaties (*pay for performance*), waarbij de nadruk ligt op waardecreatie van de onderneming op de langere termijn en rekening wordt gehouden met de belangen van de stakeholders.
2. Vermijd regelingen waarbij het risico van *pay for failure* kan ontstaan.
3. De beloning van een bestuurder dient op transparante, heldere en begrijpelijke wijze te worden vormgegeven, zodanig dat sprake is van evenwicht tussen de vaste en variabele onderdelen van de beloning, alsmede – binnen het variabele gedeelte – tussen de realisatie van korte- en langetermijndoelstellingen. (Het is PMT niet toegestaan om beloningsvoorstellen te steunen die geen evenwichtige mix van deze onderdelen omvatten. Indien een onderneming geen kortetermijnbeloning in het totaalpakket opneemt, wordt dit niet als een probleem beschouwd.)
4. Zorg dat er een onafhankelijke en effectieve remuneratiecommissie is.
5. Voorzie aandeelhouders van heldere en volledige informatie over beloning.
6. Vermijd ongepaste bezoldiging voor niet-uitvoerende bestuurders.

Beloningsbeleid - inhoud

Voor toepassing van bovenstaande uitgangspunten hebben wij beloningsrichtlijnen geformuleerd, waarin rekening wordt gehouden met de aanbevolen *best practice*. Deze richtlijnen bieden een duidelijk kader op het gebied van beloning, dat is afgestemd op de snel veranderende, marktspecifieke *best practice*-aanbevelingen ten aanzien van beleidsregels en pakketten, die steeds innovatiever en robuuster worden. De richtlijnen houden tevens rekening met de *best practices* en informatievervalsstandaarden van de lokale markt.

In aanvulling op het specifieke beleid van ISS ten aanzien van de bestuurdersbeloning luiden onze criteria voor een goed beloningsbeleid als volgt:

- Het beloningsbeleid is afgestemd op de langetermijnstrategie van de onderneming en de daarbij behorende doelen.
- Voor prestatiegerelateerde incentives dient de periode waarbinnen de incentive onvoorwaardelijk wordt (*vesting*) minimaal drie jaar te bedragen.

- Korte- en langetermijnincentives dienen aan prestatiecriteria te zijn gekoppeld. Ten aanzien van langetermijnincentives dienen deze criteria meetbaar en uitdagend te zijn².
- De variabele onderdelen van de beloning dienen op een bepaald percentage van het basissalaris te worden gemaximeerd.
- Ten aanzien van financiële ondernemingen mag het variabele deel van de beloning niet meer dan 100% van het basissalaris bedragen.
- Het kortetermijngedeelte van de bezoldiging van de CEO mag niet hoger zijn dan 1/3 van het totale beloningspakket.
- Het totale beloningspakket van de CEO is niet hoger dan de mediaan van een groep vergelijkbare functionarissen (peer group), vermeerderd met 10%.
- Indien langetermijnincentives aan de prestaties van een dergelijke peer group gekoppeld zijn, kan *vesting* niet plaatsvinden bij prestaties onder de mediaan.
- Indien er van een peer group gebruik wordt gemaakt, dient het remuneratierapport te vermelden: (1) de samenstelling van de gebruikte peer group; en (2) de redenen waarom voor die groep is gekozen.
- Het remuneratierapport dient de prestatietargets te omschrijven, alsmede de manier waarop *ex-post* aan deze targets is voldaan.
- Indien er bij het vaststellen van het beloningsbeleid een consultant op het gebied van remuneratie is ingeschakeld, dient de naam van die consultant te worden vermeld.
- Bepalingen met betrekking tot een wijziging in de zeggenschap dienen in lijn te zijn met *good market practice*.
- Beëindigingsvergoedingen dienen in lijn te zijn met de aanbevolen marktpraktijk; indien de markt daarvoor geen aanbevelingen kent, mag de beëindigingsvergoeding niet meer dan één jaarsalaris bedragen. Voor de VS zal PMT echter een limiet van 2,99 jaar hanteren.
- Het beloningsbeleid dient altijd een *claw back*-regeling te bevatten, ongeacht of er al dan niet sprake is van een *best practice*.
- Hoge mate van bezorgdheid (*high concern*): PMT zal tegen goedkeuring van het remuneratierapport stemmen (*say on pay*), indien er in de initiële kwantitatieve screening van de *pay for performance*-module van ISS een Algeheel HOOG niveau van bezorgdheid is signaleerd.

Daarnaast zal PMT in 2019 tegen verkiezing van de voorzitter van de remuneratiecommissie (uitgezonderd nieuwe kandidaten) stemmen, indien het besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) 2019 volgens de PMT-richtlijnen een tegenstem rechtvaardigt en tegelijkertijd het recentst aangenomen besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) volgens de PMT-richtlijnen eveneens een tegenstem rechtvaardigde. Deze richtlijn zal tevens worden toegepast in het geval van één gecombineerd besluit, indien de voorzitter van de remuneratiecommissie een van de voorgedragen kandidaten is.

In landen (zoals Zwitserland) waar dezelfde bestuurder tweemaal tijdens dezelfde vergadering ter stemming aan de aandeelhouders wordt voorgedragen - eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder en eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van lid van de remuneratiecommissie - zal PMT TEGEN de voorzitter van de remuneratiecommissie stemmen, zowel in zijn/haar hoedanigheid van voorzitter van de remuneratiecommissie als in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder.

In het algemeen zal PMT TEGEN het beloningsvoorstel van een onderneming stemmen, indien het betreffende beleid niet in lijn is met de *market best practices* en één of meerdere van de betreffende criteria daarin niet behoorlijk tot uiting komen.

Beloningsbeleid - procedure

Bij de vaststelling van het beloningsbeleid en de beloningspraktijk dient de onderstaande procedure in aanmerking te worden genomen:

² Met name van toepassing op de Nederlandse markt: MN is geen voorstander van share matching-regelingen als voor de te matchen aandelen geen aanvullende prestatiecriteria gelden.

- De raad van commissarissen (niet-uitvoerende bestuurders) is verantwoordelijk voor het opstellen van een beloningsbeleid voor de raad van bestuur (uitvoerende bestuurders), alsook voor de implementatie en resultaten van dat beleid.
- Het beloningsbeleid voor de RvB, alsmede eventuele wijzigingen daarop, worden door de algemene vergadering vastgesteld. Regelingen in de vorm van aandelen of rechten op het nemen van aandelen, alsmede eventuele wijzigingen in dergelijke regelingen, worden afzonderlijk ter goedkeuring aan de algemene vergadering voorgelegd.
- De RvC legt in het remuneratierapport verantwoording af over de implementatie en resultaten van het beloningsbeleid voor de RvB. Uit dit rapport blijkt op welke wijze de daadwerkelijke betalingen gebaseerd zijn op het vastgestelde beloningsbeleid, zodat de algemene vergadering de implementatie van dat beleid kan controleren.
- Aan ondernemingen wordt geadviseerd om het remuneratierapport tijdens de algemene vergadering als afzonderlijk agendapunt in stemming te brengen. Indien de RvC dit nalaat, zijn de aandeelhouders daardoor niet rechtstreeks in staat om hun mening over de implementatie van het beloningsbeleid door de RvC te geven. In dat geval kunnen zij het rapport meenemen in hun stemgedrag inzake andere agendapunten, zoals het verlenen van decharge aan de RvC en de mogelijke (her)benoeming van individuele commissarissen.
- De RvC beoordeelt jaarlijks, mede op basis van de resultaten, of het beloningsbeleid voor de RvB nog bij de onderneming past. Minstens eenmaal in de vier jaar wordt dat beleid uitgebreid geëvalueerd, waarna de algemene vergadering tot voortzetting of aanpassing van het bestaande beleid besluit.

Aandelenregelingen

Stem VOOR brede, voorwaardelijk toegekende aandelenregelingen waar werknemers van profiteren in plaats van de directie en het hogere management.

Raadgevende stem met betrekking tot frequentie *say on pay*

Ten aanzien van de raadgevende stem met betrekking tot de frequentie van de *say on pay* zal PMT voor jaarlijkse stemming stemmen.

Bezoldiging niet-uitvoerende bestuurders

De hierna te noemen richtlijnen zullen op basis van de beschikbare informatie worden toegepast op alle markten:

- Stem VOOR voorstellen tot toekenning van contante vergoedingen aan niet-uitvoerende bestuurders, tenzij de bedragen, vergeleken met andere ondernemingen in het betreffende land of de betreffende sector, excessief zijn.
- Stem in het algemeen TEGEN voorstellen voor de bezoldiging van niet-uitvoerende bestuurders als die op aandelen en/of op prestaties gebaseerde onderdelen bevatten. N.B.: Voor PMT gaat het om op prestaties gebaseerde beloningen, bijvoorbeeld voorwaardelijk toegekende aandelen/opties. Indien de onderneming haar niet-uitvoerende bestuurders beloont door middel van aandelen in plaats van contanten (of een combinatie daarvan), zal PMT vóór stemmen.
- Stem PER GEVAL over voorstellen waarbij de bezoldiging van niet-uitvoerende bestuurders en uitvoerende bestuurders is gebundeld in één besluit.
- Stem TEGEN voorstellen tot invoering van pensioenrechten voor niet-uitvoerende bestuurders.